

Γιατί αυτοί πέτυχαν

6 κράτη,
από τη σκιά στην κορυφή

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

Γιατί αυτοί πέτυχαν

6 κράτη,
από τη σκιά στην κορυφή

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Πρώτη έκδοση Νοέμβριος 2025

Επιμέλεια έκδοσης Ελένη Μπούρα
Διόρθωση τυπογραφικών δοκιμών Μάγδα Τικοπούλου
Σελιδοποίηση Γιώτα Μπόμπου
Εικονογραφήσεις Do Do and Do

© 2025, Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**
και Οδυσσεάς Αθανασίου

ISBN 978-618-03-2792-2

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 82792

Κ.Ε.Π. 5413, κ.π. 15803

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα
τηλ.: 211 3003500
metaixmio.gr • metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση
Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα
τηλ.: 210 3647433

Βιβλιοπωλεία ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

- Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα
τηλ.: 210 3647433
- Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα
τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Γιατί
αυτοί
πέτυχαν

6 κράτη,
από τη σκιά στην κορυφή

ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

Στη μητέρα μου

Περιεχόμενα

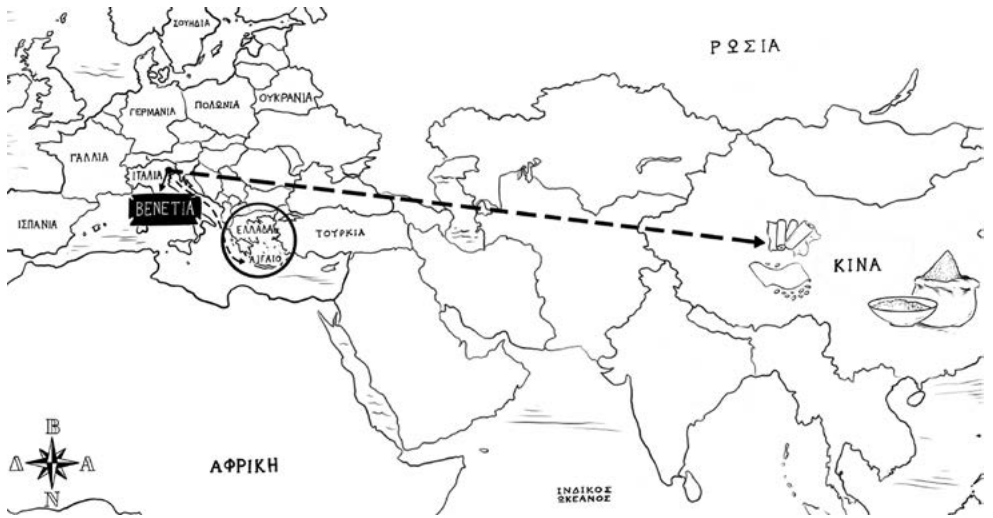
Εισαγωγή.....	11
Ένα δημοφιλές θέμα.....	15
BENETIA.....	27
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ.....	85
ΟΛΛΑΝΔΙΑ.....	127
Συμπεράσματα – Οι τρεις εμπορικές αυτοκρατορίες...	193
ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ.....	213
ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ.....	291
ΕΣΘΟΝΙΑ.....	347
Συμπεράσματα – Τα τρία οικονομικά θαύματα.....	392
Τελικά συμπεράσματα και διδάγματα.....	403
Βιβλιογραφία.....	469

BENETIA

Η γαλννοτάτη δημοκρατία του εμπορίου

Η πόλη μοιάζει αθάνατη, με το μεγαλείο της να είναι χαραγμένο στα βάθη του χρόνου. Ως πύλη ανάμεσα στην απομακρυσμένη Ανατολή και τη Δύση, η Βενετία για αιώνες συνδύαζε την ομορφιά με τον πλούτο. Ποιος δεν έχει ακούσει για το Ριάλτο, το Παλάτι των Δόγηδων, τη Γέφυρα των Στεναγμών ή τον Καζανόβα, που έζησε στη Βενετία τον 18ο αιώνα; Η απaráμιλλη αρχιτεκτονική της, τα ρομαντικά σοκάκια και τα κανάλια της, βγαλμένα από τον Μεσαίωνα και αναλλοίωτα από το πέρασμα του χρόνου, το καρναβάλι της, όλα αυτά κάνουν τη γοητευτική αυτή πόλη της βόρειας Ιταλίας έναν από τους πιο ρομαντικούς προορισμούς παγκοσμίως.

Η Βενετία αποτελεί θαύμα στην ιστορία του πολιτισμού, έχοντας εμπνεύσει αμέτρητους καλλιτέχνες και, από τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα, πολλούς Έλληνες ποιητές. Η μεγάλη πλημμύρα του 1966 έστρεψε το παγκόσμιο ενδιαφέρον πάνω της, καθώς ο κίνδυνος να πληγεί από τη δύναμη του νερού θεωρήθηκε διεθνής καταστροφή – ολό-

Ο πλούτος της Βενετίας συνδέεται άρρηκτα με την κυριαρχία της στο εμπόριο και τη ναυσιπλοΐα.

Αποτελούσε το ευρωπαϊκό άκρο του Δρόμου του Μεταξιού, της εμπορικής οδού για τη μεταφορά αγαθών μεταξύ Κίνας και Ευρώπης.

κληρονομιάς. Η πόλη αποτελεί μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ωστόσο, πολλοί δεν γνωρίζουν ότι, εκτός από αγαπημένη πόλη των ρομαντικών, η Βενετία υπήρξε και εμπορική υπερδύναμη της Μεσογείου, καθώς και μια από τις πιο ισχυρές ναυτικές αυτοκρατορίες του κόσμου, ιδιαίτερα μεταξύ του 10ου και του 15ου αιώνα. Δεν ήταν απλώς μια πόλη μέσα σε ένα μεγαλύτερο κράτος· ήταν η ίδια ένα κράτος. Ακόμα και όταν ο ρόλος της ως εμπορικής αυτοκρατορίας υποσκελίστηκε από άλλες δυνάμεις, η Βενετία μεταμορφώθηκε σε ένα κέντρο πολιτισμού και τεχνών, διατηρώντας τη μαγεία της.

Η Βενετία δεν ήταν πάντα μια όμορφη πόλη, με παλάτια και κανάλια. Στην πραγματικότητα, όταν ιδρύθηκε πριν από περίπου 1.400 χρόνια, η βενετική λιμνοθάλασσα δεν ήταν τίποτα περισσότερο από ένας βαλτότοπος που οδηγούσε στη θάλασσα. Οι κάτοικοί της, πρόσφυγες από την ηπειρωτική Ιταλία, κυνηγημένοι από τους Λομβαρδούς, βρήκαν καταφύγιο εκεί και έχτισαν σιγά σιγά μια πόλη πάνω σε ξύλινες δοκούς και πλωτούς δρόμους. Το νερό κυριαρχούσε παντού, όπως και τώρα. Τότε δεν επιτρέπονταν τα άλογα, σήμερα δεν επιτρέπονται τα αυτοκίνητα. Η διακίνηση των πάντων γινόταν με βάρκες. Τα αναγκαία αγαθά, οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, οι επιχειρήσεις, τα πάντα. Η Βενετία στην πραγματικότητα είναι ένα σύμπλεγμα από 118 μικρά νησιά, χωρισμένα μεταξύ τους με κανάλια.

Αυτή η πολιτεία που χτίστηκε πάνω σε μια βαλτωμένη λιμνοθάλασσα κατάφερε να μεταμορφωθεί σε εμπορική και ναυτική αυτοκρατορία. Ένα μικρό θαύμα ανάπτυξης και προόδου. Ένα ταξίδι τεράστιας συλλογικής προσπάθειας,

βασισμένο στην αφοσίωση των ανθρώπων της, οι οποίοι είχαν ως πρωταρχικό κίνητρο την επιβίωση.

Αρχικά βυζαντινό προτεκτοράτο, έγινε επίσημα ανεξάρτητη πόλη-κράτος το 1082 –ουσιαστικά από τον 9ο αιώνα–, καταλήγοντας αυτοκρατορική δύναμη μετά τη Δ΄ Σταυροφορία το 1204.

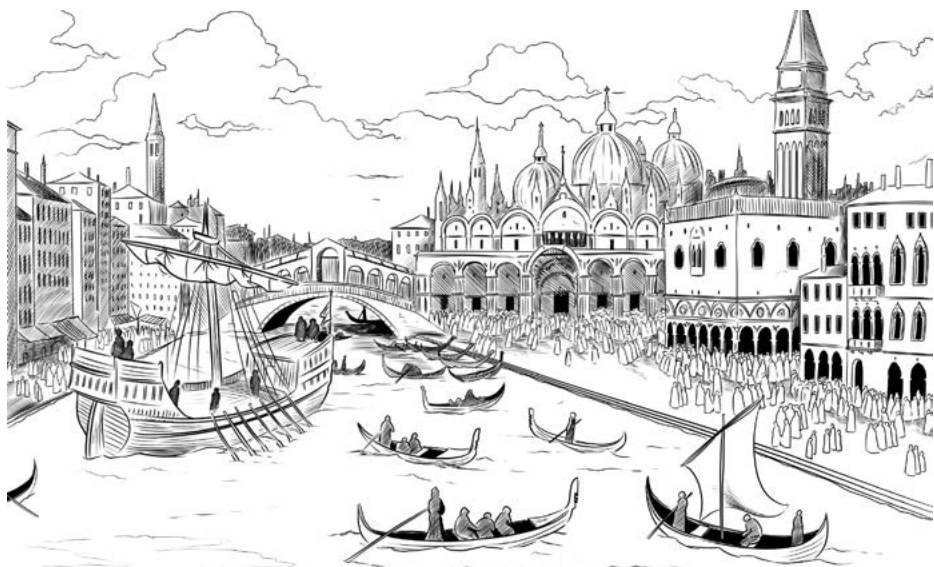
Στα τέλη του 13ου αιώνα, ήταν ήδη η πιο ευημερούσα πόλη της Ευρώπης, και μέχρι το τέλος του 15ου αιώνα, φτάνοντας στο απόγειο της δύναμής της, ίσως η πιο λαμπρή αναγεννησιακή πόλη. Την ώρα που στη μεσαιωνική Ευρώπη έχτιζαν αμυντικά κάστρα, στη Βενετία κατασκεύαζαν ανοιχτά παλάτια πάνω στα κανάλια, επιδεικνύοντας τα πλούτη τους.

Αλλά τα πάντα ρει... Συχνά η επιτυχία φέρνει έπαρση και εφηνουχασμό. Η Βενετία έχασε τη θέση της ως κέντρου διεθνούς εμπορίου με την έναρξη της Εποχής των Εξερευνήσεων, αρχικά από την Πορτογαλία και αργότερα από την Ολλανδία. Μέχρι το 1600, παρέμενε η πλουσιότερη, αλλά είχε καταστεί και η πιο διεφθαρμένη πόλη της Ευρώπης. Η πτώση ήταν σταδιακή και κράτησε σχεδόν τέσσερις αιώνες. Η περήφανη πόλη, μεθυσμένη από την ευτυχία της αφθονίας, άρχισε να μετατρέπεται στον παράδεισο του πάθους και του τζόγου, κάνοντας πρωταρχικό της στόχο την απόλαυση. Η κατάρρευση ήρθε με την είσοδο στην πόλη του Ναπολέοντα το 1798 και η ενσωμάτωσή της στη σημερινή Ιταλία το 1866.

Ο πλούτος της Βενετίας συνδέεται άρρηκτα με την κυριαρχία της στο εμπόριο και τη ναυσιπλοΐα. Αποτελούσε το ευρωπαϊκό άκρο του Δρόμου του Μεταξιού, της εμπορικής

οδού για τη μεταφορά αγαθών μεταξύ Κίνας και Ευρώπης. Μια κοσμοπολίτικη πόλη, ένα πραγματικό χωνευτήρι πολιτισμών και εθνοτήτων, της οποίας ο μεγάλος πλούτος προήλθε κυρίως από το εμπόριο και όχι από τις αποικιακές κατακτήσεις. Είχε εμπορικές συναλλαγές τόσο με χριστιανούς όσο και με μουσουλμάνους, αψηφώντας τις παπικές κυρώσεις. Ήταν αδίστακτα αφοσιωμένη στο κέρδος, χωρίς κανέναν ενδοιασμό, και αντιμετώπισε ακόμα και τις σταυροφορίες ως επενδυτικές ευκαιρίες. Οι πιο ακριβοπληρωμένοι μισθοφόροι επιζητούσαν να μπουν στις υπηρεσίες της, ενώ οι μεγαλύτερες ξένες δυνάμεις δανείζονταν τα χρήματά της και ναύλωναν τα πλοία της.

Η εμπορική επιτυχία της Βενετίας στηρίχθηκε σε ένα πρωτοποριακό για την εποχή πολίτευμα, «δημοκρατικό», έστω και ολιγαρχικό, και στην πιο αποτελεσματική ίσως διακυβέρνηση της εποχής από μια ηγεσία με την ικανότητα να διατηρεί την εσωτερική τάξη, να παρέχει βασικές υγειονομικές υπηρεσίες και να κερδίζει πολέμους με πολύ ισχυρότερους γείτονες. Το Παλάτι των Δόγηδων, ένα τουριστικό αξιοθέατο σήμερα, είναι απόδειξη αυτού του μοντέλου διακυβέρνησης. Αντίθετα με ό,τι θα περίμενε κανείς, το παλάτι δεν μοιάζει με το αρχοντικό ενός πρίγκιπα. Μοιάζει περισσότερο με το διοικητικό κέντρο μιας εμπορικής αυτοκρατορίας – διότι περί αυτού επρόκειτο.

Η Βενετία τον 15ο αιώνα, όταν η πόλη βρισκόταν στο απόγειο της ναυτικής και εμπορικής της δύναμης.

Το Μεγάλο Κανάλι με πλοία, γόνδολες και εμπόρους, καθώς και χαρακτηριστικά μνημεία όπως το Παλάτι των Δόγηδων και τη Βασιλική του Αγίου Μάρκου. Στο βάθος διακρίνεται η γέφυρα του Ριάλτο. Η σκηνή αποπνέει την κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα της εποχής, όταν η Βενετία ήταν το «σταυροδρόμι» Ανατολής και Δύσης.

Α΄ ΜΕΡΟΣ

Ιστορική αναδρομή

Έξι χιλιάδες χρόνια πίσω... Το λιώσιμο των παγετώνων των Άλπεων δημιούργησε τη σημερινή λιμνοθάλασσα στη βορειοδυτική γωνιά της Αδριατικής. Η βενετική λιμνοθάλασσα σχηματίστηκε στις εκβολές τριών ποταμών, οι οποίοι, κατεβαίνοντας από τις Άλπεις, έφερναν λάσπη και δημιουργούσαν μια σειρά από νησάκια, αρχικά ακατάλληλα για εκτεταμένη ανθρώπινη δραστηριότητα. Η έκτασή της ήταν μόλις 200 τετραγωνικά χιλιόμετρα, καλυμμένα με νερό. Προφυλαγμένη από την ανοιχτή θάλασσα με μια σειρά από αμμουδερές ξέρες, έμεινε για αιώνες τυλιγμένη στην ελονοσία των βάλτων. Οι λιγοστοί κάτοικοι που ζούσαν εκεί ήταν σκόρπιες κοινότητες ψαράδων και παραγωγών αλατιού. Στην κοντινή στεριά άκμαζαν ονομαστές πόλεις, όπως η Ακυλία, η Πάδοβα και το Αλτίνο, όλες πλούσιες στα χρόνια της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Ποιος να φανταζόταν ότι με το πέρασμα των αιώνων αυτό το σύμπλεγμα από 118 κομμάτια γης, χωρισμένα μεταξύ τους με κανάλια και ενωμένα με αμέτρητες γέφυρες, θα καθίστατο Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO και ότι ο όρος «Βενετσιάνος» θα αποτελούσε συνώνυμο υψηλής αισθητικής και κοινωνικοοικονομικής προόδου.

Η δημιουργία της Βενετίας – Οι φυγάδες του βάλτου και ο αγώνας για επιβίωση (5ος-9ος αιώνας)

Τον 5ο αιώνα μ.Χ., η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία απειλούνταν διαρκώς από τα βαρβαρικά φύλα των Γότθων και των Λομβαρδών από τη Δύση και τους Ούννους του Αττίλα από την Ανατολή. Τα βορειοανατολικά σύνορα της χώρας, άμεσα εκτεθειμένα, δέχτηκαν τα πρώτα κύματα επιθέσεων. Η Πάντοβα και το Τρεβίζο υπέφεραν και οι κάτοικοί τους αναγκάζονταν να καταφεύγουν στον μεγάλο βάλτο της Αδριατικής, τη λιμνοθάλασσα της Βενετίας, που αποτελούσε ένα φυσικό οχυρό. Η λιμνοθάλασσα ήταν προσωρινός τόπος διαφυγής και όταν δεν υπήρχε πια κίνδυνος, οι πρόσφυγες επέστρεφαν στην ενδοχώρα. Καθώς οι επιδρομές πυκνωναν, οι γερμανικές φυλές, με προεξάρχοντες τους Λομβαρδούς, άρχισαν να εποικούν τη βόρεια Ιταλία, ιδιαίτερα την περιοχή περίξ του σημερινού Μιλάνου.

Θεμέλια και αρχιτεκτονική μέσα στη λάσπη

Περίπου το 600 μ.Χ., έπειτα από αλληπάλληλους διωγμούς και λεπλασίες, πολλοί Βορειοϊταλοί αποφάσισαν να εγκαταλείψουν τη γη τους και να δημιουργήσουν τη νέα τους ζωή στη βαλτώδη λιμνοθάλασσα. Χωρίς οικοδομικά υλικά, ήταν υποχρεωμένοι να μεταφέρουν μαζί τους ξύλα, αφήνοντας για πάντα πίσω τα πέτρινα σπίτια τους. Τα νέα σπίτια που έχτιζαν πάνω στη λάσπη έπρεπε να είναι ελαφριά για να μη βουλιάζουν. Και επειδή η ανάγκη για επιβίωση

γεννά ευρεσιτεχνίες, με επιμονή και υπομονή, ύστερα από πολλές αποτυχημένες απόπειρες, βρήκαν τον τρόπο: Κάρφωσαν πασσάλους στον βυθό της λασπώδους λιμνοθάλασσας, για να λειτουργήσουν ως θεμέλια των κτισμάτων. Σε κάποιες περιπτώσεις, ο αριθμός αυτών των πασσάλων έφτανε το ένα εκατομμύριο! Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Santa Maria della Salute, η οποία κατασκευάστηκε το 1630 προς τιμήν της Παναγίας, που λύτρωσε την πόλη από την πανούκλα, και στέκεται στην κορυφή ενός εκατομμυρίου ξύλινων δοκών. Ο λόγος που πολλές από αυτές παραμένουν άθικτες μέχρι σήμερα, στηρίζοντας ακόμη κτίρια από τούβλα ή πέτρα, είναι ότι σε συνθήκες μειωμένου οξυγόνου το ξύλο δεν σαπίζει εύκολα· αντιθέτως, εξαιτίας της συνεχούς ροής του πλούσιου σε μέταλλα νερού, αποκτά δομή και αντοχή πέτρας. Οι Βενετοί το γνώριζαν αυτό και έφεραν ξύλα από τη δυτική Σλοβενία (εξού και τα σημερινά απογυμνωμένα εδάφη στην περιοχή Κρας), από την Κροατία (με αποτέλεσμα τις γυμνές πλαγιές του Βέλεμπιτ) και από το νότιο Μαυροβούνιο, χτίζοντας πάνω σε αυτά τα σπίτια τους. Το 639 μ.Χ., μάλιστα, κατασκεύασαν τον πρώτο τους καθεδρικό ναό.

Παρά τις συνεχείς αποτυχημένες προσπάθειες, εξαιτίας του εδάφους που υποχωρούσε, αναγκάζοντάς τους να ξαναχτίζουν κάθε κτίριο από την αρχή, οι Βενετοί δεν το έβαλαν κάτω. Πάνω σε αυτά τα ασταθή θεμέλια, και με οδηγό την ακατάπαυστη ανάγκη για επιβίωση, χτίστηκε η Βενετία. Η πόλη υψώθηκε ενάντια στη δύναμη της θάλασσας και της πλημμυρίδας, την οποία μάλιστα οι κάτοικοί της αξιοποίησαν για την ευκολότερη φορτοεκφόρτωση των

αγαθών που άρχισαν σταδιακά να εμπορεύονται σε ολόκληρο τον τότε γνωστό κόσμο. Συχνά, η ανάγκη γίνεται η βάση για καινοτόμες λύσεις.

Μέχρι τον 11ο αιώνα, οι κατασκευές στην πόλη ήταν κυρίως ξύλινες. Όμως, όταν ξέσπασαν οι πρώτες καταστροφικές πυρκαγιές, οι κάτοικοι στράφηκαν σε νέα οικοδομικά υλικά, εισάγοντάς τα από το εκτεταμένο τους εμπόριο με το Βυζάντιο και την υπόλοιπη Ευρώπη. Έτσι, μετά τα τούβλα, εμφανίστηκε ως κύριο υλικό η πέτρα και η θωράκιση με αδιάβροχο υλικό, κυρίως μάρμαρο, το οποίο είχαν εντοπίσει στην απέναντι πλευρά της Αδριατικής. Φυσικά, οι κορμοί δέντρων συνέχισαν να βυθίζονται στον πυθμένα της λιμνοθάλασσας για τη δημιουργία σταθερών θεμελίων.

Σήμερα, υπολογίζεται ότι το 80-90% της πόλης είναι αποτέλεσμα εκκέρσωσης. Ένα άλλο εμπόδιο, η έλλειψη φρέσκου πόσιμου νερού, ώθησε τους Βενετούς στη δημιουργία υπόγειων δεξαμενών για τη συγκέντρωση των όμβριων υδάτων. Ο σημερινός επισκέπτης μπορεί να συναντήσει τα πηγάδια αυτά στις μεγάλες αυλές των βενετσιάνικων σπιτιών, τα οποία για αιώνες ίσως στέγαζαν την ίδια οικογένεια-δυναστεία και σήμερα σώζονται κυρίως κατά μήκος του Μεγάλου Καναλιού. Ακριβώς εκεί που, στα πρώτα χρόνια της πόλης, υπήρχαν λίγα απλά σπίτια με ψαρόβαρκες και μικρές ξύλινες προβλήτες.

Η σχέση με το Βυζάντιο και ο πρώτος δόγης

Πέρασαν δεκάδες χρόνια μέχρι η ζωή των κατοίκων στη λιμνοθάλασσα να αποκτήσει μια σχετική καθημερινότητα,

και πιθανόν εκατοντάδες χρόνια μέχρι οι επόμενες γενιές να αποτελέσουν «εθνότητα» και να χτίσουν τη λαμπρή πόλη της Βενετίας. Η νέα τάξη πραγμάτων που δημιουργήθηκε σιγά σιγά στα νησιά της λιμνοθάλασσας εκμεταλλεύτηκε στο έπακρο τις υπάρχουσες συνθήκες. Τα νησιά αυτά αποτελούσαν φυσικό οχυρό, λόγω των βάλτων που τα περιέβαλλαν, καθώς τα άλογα των επιδρομών αδυνατούσαν να τους διασχίσουν. Επιπλέον, η θάλασσα δεν παρείχε μόνο προστασία, αλλά οδήγησε και σε μια σταδιακή απομάκρυνση από τα κατακερματισμένα ηπειρωτικά εδάφη. Αυτή η απομάκρυνση, όπως συχνά συμβαίνει σε νησιωτικές περιοχές, είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός ιδιαίτερου κοινωνικοοικονομικού μοντέλου.

Στους πρώτους αιώνες της ύπαρξής της, η Βενετία παρέμενε ένα «απλό» βυζαντινό προτεκτοράτο, μια από τις επαρχίες του Βυζαντίου στην ιταλική χερσόνησο. Κάποια στιγμή, οι κάτοικοί της, με την έγκριση της Κωνσταντινούπολης, εξέλεξαν τον πρώτο τους ηγέτη, που πήρε τον τίτλο του δόγη. Σύμφωνα με την παράδοση, αυτό συνέβη το 697 (ή κατά άλλες πηγές το 726), περίοδο κατά την οποία η πόλη δεν είχε αποκτήσει ακόμα σημαίνοντα ρόλο στη Μεσόγειο.

Το αλάτι, ο θησαυρός της θάλασσας

Η ιστορία της οικονομικής δύναμης της Βενετίας ξεκινά από την αλιεία. Η λιμνοθάλασσα ήταν πλούσια σε ψάρια, τα οποία, εκτός από τροφή, χρησίμευαν ως μέσο ανταλλαγής με άλλα βασικά προϊόντα από κοντινούς οικισμούς.

Ωστόσο, ελλείπει ψυγείων, για να διατηρήσουν τα ψάρια και να μην αλλοιωθούν, χρειάζονταν ένα συντηρητικό. Οι πολυμήχανοι Βενετοί γνώριζαν καλά πώς να το φτιάξουν. Δημιούργησαν περίκλειστα «τηγάνια», μικρές περιοχές μέσα στη λιμνοθάλασσα, όπου το νερό εξατμιζόταν με τον χρόνο, αφήνοντας πίσω το πολύτιμο και δυσεύρετο αλάτι. Αυτός ο φυσικός πόρος υπήρξε καθοριστικός για την ανάπτυξη της Βενετίας, τραβώντας την προσοχή διάφορων εισβολέων. Σύντομα, οι Βενετοί συνειδητοποίησαν ότι το εμπόριο αλατιού ήταν ακόμα πιο επικερδές από την αλιεία. Έτσι, με μια σειρά από εκστρατείες, η Βενετία κατέκτησε όλα τα μέρη παραγωγής αλατιού στην Αδριατική. Οι κάτοικοί της, πουλώντας το αλάτι και εισάγοντας πολυτελή αγαθά από την Ανατολή, όπως μπαχαρικά, μετάξι και μαργαριτάρια, τα οποία μεταπωλούσαν στη Δύση, δημιούργησαν τον πλούτο που χρειαζόταν για να μετατρέψουν τον βάλτο σε πόλη. Μια πόλη που, όπως προαναφέρθηκε, τράβηξε την προσοχή πολλών εισβολέων.

Απόπειρα εισβολής

Οι πρώτοι που στράφηκαν εναντίον της Βενετίας ήταν οι Φράγκοι. Το 810 μ.Χ., ο Πεπίνος, γιος του Καρλομάγνου, του πρώτου αυτοκράτορα της νεοϊδρυθείσας Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, υπό τις διαταγές του πατέρα του, ξεκίνησε την πολιορκία της Βενετίας. Ωστόσο, αυτή απέβη άκαρπη, καθώς οι Φράγκοι είχαν δύναμη και στρατό, αλλά όχι ναυτικό για να καταφέρουν την κατάληψη. Η πολιορκία διήρκεσε έξι μήνες, με τον στρατό του Πεπίνου να αποδε-

κατίζεται από τις ασθένειες που προκαλούσαν τα έλη της περιοχής. Τελικά, ο Πεπίνος αναγκάστηκε να αποχωρήσει, πεθαίνοντας λίγους μήνες αργότερα από κάποια μόλυνση που σχετιζόταν με την παρατεταμένη παραμονή του στον βάλτο.

Οι Βενετοί δεν άφησαν ανεκμετάλλευτη αυτή την παρ' ολίγον εισβολή. Μαθαίνοντας από την εμπειρία τους, και για να ενισχύσουν την ασφάλειά τους, έφτιαξαν την καρδιά της μοντέρνας Βενετίας πάνω στο Ριάλτο, που περιβαλλόταν παντού από νερό. Τα κανάλια που το διέτρεχαν, ειδικά το Μεγάλο Κανάλι, ήταν ιδανικά για να λειτουργήσουν ως εμπορικές λεωφόροι. Ταυτόχρονα, κατασκεύασαν και τεχνητά κανάλια, τα οποία έγιναν οι δρόμοι της «Πόλης των Θαυμάτων». Έτσι, η Βενετία κατάφερε να μετατρέψει ένα φαινομενικό μειονέκτημα σε πλεονέκτημα – και αυτό ήταν μόνο η αρχή...

Το Μεγάλο Κανάλι

Σήμερα το Μεγάλο Κανάλι είναι ένας τουριστικός προορισμός – τότε ήταν η κύρια «λεωφόρος» της Βενετίας για εμπόριο, μεταφορές και κοινωνική ζωή. Η αρχιτεκτονική των παλατιών που χτίστηκαν κατά μήκος του δείχνει τον πλούτο της εμπορικής ελίτ της πόλης. Πολύχρωμα εμπορεύματα από όλα τα μέρη της Ανατολής και της Ευρώπης φορτώνονταν και ξεφορτώνονταν από γόνδολες και πλοία κατά μήκος του καναλιού.

Γιατί ορισμένες χώρες και πόλεις-κράτη πέτυχαν εκεί όπου άλλες απέτυχαν; Πώς μετέτρεψαν τις αδυναμίες τους σε πλεονεκτήματα και ποια κοινά μυστικά κρύβονται πίσω από την επιτυχία τους; Το βιβλίο εστιάζει σε έξι συναρπαστικές περιπτώσεις: την Πορτογαλία των θαλασσοπόρων, τη Βενετία των εμπόρων, την Ολλανδία των καινοτομιών, την Εσθονία της ψηφιακής επανάστασης, τη Νότια Κορέα της τεχνολογίας και τη Σιγκαπούρη του διεθνούς εμπορίου.

Μικρές χώρες. Μεγάλα εμπόδια. Και όμως... κατάφεραν να αλλάξουν τον κόσμο και έγιναν σημεία αναφοράς στον παγκόσμιο χάρτη.

Περισσότερο από μια ιστορικο-οικονομική μελέτη, το *Γιατί αυτοί πέτυχαν* είναι μια πρόσκληση στον αναγνώστη να ξανασκεφτεί τι σημαίνει πραγματικά επιτυχία – στην οικονομία, στην πολιτική και πάνω απ' όλα στη δύναμη της ανθρώπινης θέλησης.

ISBN: 978-618-03-2792-2

9 786180 327922
ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 82792

metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ
ΚΑΙ ΣΕ
e-book